

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Védőben: " 9.— " " 4.50 "</p>	<p>Főszerkesztő: Dr. VARGA LAJOS. Felelős szerkesztő: SZATHMÁRY ZOLTÁN.</p>	<p>Egyes szám ára 4 fillér. — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: — Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.</p>
--	--	---

A sztrájk következménye.

A „Debreczen” számára írta: *Kuthi Zsigmond*

Kibontakozás.

Eddigi írásomban kifejtettem a bérharc romboló hatását iparunk, kereskedelmünk és mezőgazdaságunk terén. Maguk a munkások sem lendítettek sorsukon.

Ami természetes is: áldás, jólét csak békés együttműködés, harmonikus egyetértés nyomán fakadhat.

Hogy iparunk, kereskedelmünk és mezőgazdaságunk nyomott, stagnált állapotából kivergődhessék, okvetlen szükséges, hogy munkaadó és munkás közt a kellő harmónia, a békés egyetértés helyreálljon. Ehhez viszont jóakarát és áldozatkészség kell mindkét oldalról. — Munkás polgártársaim minduntalan Németországot és Angliát veszik mintául a bérharc közepette, no meg Franciaországot. Ez egyoldalú eljárás. Elfelejtik, vagy nem akarják tudni, hogy eme országok par

excellenc ipar és kereskedelmi államok, míg minékünk sippal, dobbal, tulipánjegyével, védegyesületekkel kell hatnunk polgártársainkra, hogy honi iparcikkeket, honi terményeket vásároljanak: szóval, hogy pártolják azt, amitthon készül, amitthon terem. Angliának, Németországnak és Franciaországnak van világszínpadja, mi pedig saját határainkban sem tudjuk a kellő piacot biztosítani, mert a mi piacunkat egész Európa elárassza iparcikkeivel, melynek versenyje alatt iparosaink, gyáraink összeroppannak. Ha eme anomáliákhoz még minduntalan a sztrájk is fölemeli hydrafejét, akkor csődbe kerül egész iparunk. Okvetlen szükséges tehát, hogy munkásaink és munkaadóink közt az egész vonalon békés egyetértés és megegyezés jöjjön létre még pedig nem olyan „fegyverszünet”-féle máról-holnapra, hanem állandó-jellegű béke. Ez pedig csak úgy lehetséges, ha a munkásság vezéreiben is meg van a kellő jóakarát. A vezéreknek be kell látni, hogy az eddigi taktika nem vezetett kellő

célhoz: többet ártott, mint használt: elkeseredést szült az egész vonalon és eltüntette azt a szinpátiát is, amely a munkások titáni harcát kísérte. Hosszú tehát oda a vezérek, hogy a munkásszervezet és munkaadók közt minél előbb és minél gyökeresebb megegyezés jöjjön létre.

A vállalkozók ne tekintsék a munkásokat a tőke eszközeinek, hanem részeseinek; a vállalat emelje és biztosítsa a munkás szociális és gazdasági helyzetét az által, hogy részesévé teszi azt tőkájének, viszont a munkás ne kívánja, hogy ezen transzaktió máról-holnapra hajtassék végre.

Hiszen Magyarország még mai napig sem tudta kellőleg kiheverni a negyvennyolc események okozta megrázkódást. Hazánk par excellenc földmivelő ország; a jobbágyság évszázadokon át ingyen dolgozott a mágnások és nemesek kuriáin, földjén.

A kiváltságok megszüntetésével, a jobbágyság felszabadulásával minden átmenet nélkül meg-

Ifj. Vályi Nagy Gusztáv.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

.... Tíz debreceni poéta irt hozzá költeményt. Mintha érezték volna, hogy gyilkos golyóval állott szívében annyi szunnyadó szép dal pihent még... Csodás szép dalok, melyeket el nem dalolhatott, amelyekért mégis csak kárpótolni kellett valahogyan a közönséget.

Fenséges, — nem, több ennél: poéta ötlet volt ennek a tíz versnek a megírása. Rálehet ismerni abban a Petőfista Szávay Gyula nagy szívére. A Szávay Gyulára, a akinek szózatára tíz poéta szive dobbant együtt és egyszerre.

Vallom, hogy eme tíz poétától külön-külön és együttvéve, heteken keresztül kell kikunyorálni egy két strófás poémát a debreceni lapszerkesztőknek. És még akkor is száz, meg száz kifogást tudnak kitalálni, amelyekkel a kéziraturreoló gyereket elutasítják. És ime most mohó sietséggel gyülekezének a szerkesztőségi asztalok körül, szépséges dalokban sirván el fájó könyveiket....

Tegnap, azután, — debreceni poéták tíz dala után, — elhangzottak az utolsó dal zokogó akkordjai is. A gyászdalé, az utolsóé ami Ifj. Vályi Nagy Gusztávnak szólt... A ravatala tele volt szörva virággal, mosolygó május szép virágaival. És ott a közkörház halottas házában, sok-sok apró és nagy tragédiák utolsó színhelyén, e sorok írójának is megdobbant a szive. Az az eltaplósodott, öreg szív. Mert hogy még maradt valami abban ama ifjonti álmokból, amelyek, — bárki mit is beszéljen, — sokkalta szebbek, mint az élet sok, nagy valóságai. És ennek az öreg szívnak is volt egy-két érzése, ami az elszíratott fiatal poétának szólt. Nem hivalkodó érzések, csak amolyan öreg szívből valók. Csöndesek, de igaz szeretettől áthatottak, Vályi Nagy Gusztávnak szólók.

Annak a fiatal poétának, aki ott álmot gyakorolta szines szép álmait a kávéházak füstös levegőjében, a márványasztalok mellett. És mikor eme álmairól szólt szerelid szeretettel hallgatta azt, e betűbarázdák robotos, verejtéktől izzadó szántó-vetője....

Valami irodalmi pályázaton együtt osztzkodánk a poétával. Jó Géressy Kálmánhoz, a Csokonai-Kör nagy tudású elnökéhez együtt menénk el a pénzekért.

Két csomóba volt kirakva a 800 korona. Négyszáz papírban és négyszáz aranyban. Géressy Kálmán szabadkozott, hogy nem tudott annyi aranyat szerezni... Már most kié legyen az arany s kié a bankópénz?!

Ekkor mondta e sorok írója a poétának:

— Vigyed a nemes ércet Gusztá fiam, aki az érzéseit is kénytelen aprópénzre felváltani, annak jó a papírpénz is. Mert azt annyival inkább kénytelen — — — felváltani.

És az arany lett a Gusztáé. Az ő nemes ambícióhoz méltó nemes érc.

*

Volt egy közös tervünk. Egy debreceni témának közös szinpadi feldolgozása. A teknikai rész én rámt várt, a poétai feladatok meg ő rá....

A terv, terv maradt. Hatvani tudós professzorról szóló alexandrin verssorait ma-

ROSE DEZSŐ

ékszerész

DEBRECZEN, Piac-utca, Hungária-kávéház mellett.
 ALKALMI ajándékok nagy választékban

változott a viszony és ezen körülmény a kisbirtokosságot, az úgynevezett hótszilvás nemeseket a tönk szélére juttatta, Mert se a természetben, se az államok politikai és nemzetgazdaság életében ugrás nem lehet: mindenhez és mindenre el kell készíteni a talajt.

Szentül meg vagyok győződve, hogy munkás és munkaadó közt csak az adja meg majd az erkölcsi alapot az állandó békéhez, ha a munkás a tőke részese leendő is, vagyis, ha a munkás a vállalat hasznában részesül. Ehhez azonban idő kell. Eddig minden iparág, minden vállalat nálunk ugyiszólván még ingó talajon nyugszik: az egymást felváltó kormányok, a politikai válságok egyáltalán nem járulhattak az ipar és kereskedelem consolidálásához, hiszen az a 3-4 hónapig tartó szigorú tél és havazás már elég volt ahhoz, hogy válságba sodorjon egyes ipar- és kereskedelmi ágakat! Hassa át a hazafiaság és jóakarát szelleme a munkásokat és azok vezéreit is, akkor könnyű lesz a megoldás. A jóakarát és szeretet alkot, hat és gyarapít; az ellenségeskedés szörnyetege pedig csak rombol és pusztít. Tisztességes megélhetést joggal igényelhet a munkás, ámde az ő existenciája a munkaadókhoz van kötve és ha annak a letörésére törekszik, kiönti a fürdővizet gyermekektől együtt! Haladjon munkás és munkaadó egymásmellett párhuzamban, támogassák kölcsönösen egymás érdekeit jóakarattal, szeretettel, hazafias jóindulattal, akkor az egész társadalom rokonszenvét biztosítja magának a munkásvilág és a társadalom maga is segítségére fog sietni, hogy jogos kívánsága teljesüljön.

gával vitte a Gusztit. És nem hagyott itt mást, csupán egy emléket. És én itt melengetem azt a szivemen és esőndes órákban felújítgatom... Mert hogy az öreg szívek úgy éldegélnek, a mult ilyen apró, kedves emlékein.

A temetésen jelen volt e sorok szerény írója. Nem várhatta végig a szertartást. Mert jól mondja a nagy Gorkij, hogy az élőket jobban kell szeretnünk, mint a holtakat. És dolgozni kell értük. Az élőkért!

Virágot sem vitt eme betűbarázdák elvetője a nagy sietségben. Pedig joga volt egy szál virágot beledobni abba a sirverembe, amely egy nagyon szép, reményteljes szívet zár el az élettől.

Leteszem hát ama egyetlen szál virágot most a Te emléked elé. Fogadd szívesen! Félbemaradt ambíciók szürke emberének szerény virága az, de méltó gyásza a Te félbemaradt, derékon kettétört életednek...

Szathmáry Zoltán.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 7.

Elnök: Rakovszky István.

Az elnök az ülést megnyitja.

Markhot Aladár az igazságügyi bizottság előadója: Bemutatja a bizottság jelentését a koronaár választásról szóló törvényjavaslatról. Kéri napirendre tűzni.

A Ház ehhez hozzájárul.

Bernáth István: A földmívelési és munkásügyi bizottság nevében beterjeszti a cseledjavesztésről szóló jelentést.

A közgazdasági bizottság nevében beterjeszti a zomai mezőgazdasági intézetről szóló jelentést.

Szerecsényi György: Beterjeszti a közgazdasági bizottság jelentését, a pécsi kiállításról szóló törvényjavaslatról.

Csizmazia Endre az igazságügyi bizottság előadója: Beterjeszti a bizottság jelentését a Perczel és Csávossy ügyben. (Helyeslés.)

Nagy Sándor: Beterjeszti az igazságügyi bizottság jelentését a megtámadott nagyilondai és körösbányai 1905-ös választások megtámadásáról.

Szünet után.

Hitelesítik a mai ülés jegyzőkönyvét.

Hajdumegye tavaszi közgyűlése.

Szétküldték a meghívókat.

A tárgysorozat.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága a hó 14-ikén, hétfőn tartja meg tavaszi rendes közgyűlését, Weszprémy Zoltán főispán elnökle mellett. A közgyűlés meghívóit Kovács Gyula alispán tegnap küldte szét a bizottság tagjainak.

A közgyűlés tárgysorozatának, melyen a számvevői jelentésekkel együtt száznyvenhárom ügy szerepel, főbb pontjai a következők:

Alispáni jelentés a vármegye 1906. évi állapotáról.

Alispáni időszaki jelentés.

M. kir. Belügyminiszter urnak határozata a közúti építkezési program megállapítása tárgyában.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata a vármegyei távbeszélő hálózat kiépítése tárgyában.

A vármegyei háztartási alap 1906. évi zárszámadása.

A vármegye alispánjának jelentése a Boeckay-szobor leleplezési ünnepélye határnapjának kitűzéséről, az ünnepély sorrendjéről.

Ugyanannak bejelentése a II. Rákóczi Ferenc fejedelem arcképének ki által leendő megfestése s költségeinek honnan leendő fedezése tárgyában.

Ugyanannak előterjesztése a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur által a községi segélyalapot támogatására engedélyezett 5000 korona államsegély megosztása tárgyában.

Ugyanannak jelentése a sáskairtás költségeinek viselése tárgyában.

Ugyanannak előterjesztése a tiszacsegei

réven gyakorolt vámszedési jognak megújítása tárgyában.

Ugyancsak előterjesztése a Debrecen—hajdunánási h. é. vassuttársaság igazgatóságában a törvényhatóság képviseltetése iránt.

Alispáni jelentés a Dései Lajos lemondása, továbbá az S. Kovács László és Császár Imre elhalálása folytán üresedésbe jött legtöbb adót fizető bizottsági tagsági helyekre történt póttag behívásokról.

Dávidházy Sándor várm. tb. főjegyző, a Hajdudorog községben 1905. évi december hó 22-én megtartott községi tisztújítás ellen Tóth József és társai által beadott felebbezés folytán elrendelt vizsgálat foganatosításáról felvett jegyzőkönyvet bemutatja.

A törvényhatósági bizottság b—1907. tagszámu határozata, melylyel az új vármegeyház építésére vonatkozó bizottsági javaslat ezen közgyűlés tárgysorozatába felvéteni rendeltetik.

Hevősvármegye és Győr sz. kir. város közönsége az alkotmánybiztosítékoknak törvényhozásilag leendő mielőbbi megerősítése iránt az országgyűléshez intézett feliratát támogatás végett megküldi.

Komárom szab. kir. város közönségének gazdasági önállóságunk törvényes biztosítása tárgyában 100—3623—1907. kgy. sz. alatt hozott határozata.

Szabolcs- és Szatmárvármegyék közönségének a kivándorlás csökkentése céljából az 1903. évi IV. t.-c. módosítása iránt a képviselőházhoz- és a magyar királyi kormányhoz intézett feliratai.

Somogy- és Szatmárvármegye közönségének a nemzeti kormány minden tagjának üdvözlése tárgyában hozott határozatai.

Sopron szab. kir. város közönségének a hadügyi költségek további emelése ellen a képviselőházhoz intézett felirata.

Dr. Havas Rezső tb. tanácsos megkeresése Dalmácia visszacsatolása iránti feliratának pártolása iránt.

Szeged sz. kir. város törvényhatósága a fokozatos adórendszer behozatala tárgyában az országgyűlés képviselőházhoz intézett feliratát támogatás végett megküldi.

Püspökladány község képviselőtestületének határozata munkásházak építése tárgyában.

Vámospécs község közönségének kérényé az újra erdősítést elrendelő földmívelésügyi m. kir. miniszteri rendeletben foglaltak ellen állásfoglalás iránt.

Balmazújváros község közönsége szegényménház létesítése tárgyában közgyűlési határozatát törvényhatósági jóváhagyás végett beterjeszti.

Balmazújvárosi község szervezési rendtartása.

Indítványa Veszprémy István, Oláh Miklós és társai törvényhatósági bizottsági tagoknak, az önálló vámterület, önálló magyar jegybank, továbbá a köz- és fogyasztási adók reformja tárgyában, az országgyűlés képviselőházához felirat intézése iránt.

Lengyel Imre törv. hatósági biz. tag indítványa az önálló magyar jegybank és önálló magyar vámterület tárgyában az országgyűlés képviselőházához felirat intézése iránt.

Lengyel Imre törvényhatósági bizottsági tag indítványa az ingyenes állami népoktatás behozatala iránt az országgyűlés képviselőházához felirat intézése tárgyában.

Gorzás Gábor és társai hajduböszörményi lakosoknak indítványa a korezmák és pálinkaméréseknek vásár- és ünnepnapokon zárvaratása tárgyában.

Jöttem. Láttam. Hoztam.

Tisztelettel

RÉVÉSZ LAJOS

Külföldi bevásárlásomból hazaérkeztem, egy nagy áruaktárt megvettem, amely áruk még eddig nem létező olcsó árban lesznek eladva. Tehát mindenkinek saját érdeke, hogy áruaktáramat megtekintse, mert kevés pénzzel sokat lehet vásárolni. 427

rőfös és divat Versenyáruhaza Csapó-utca 23. Sipos-féle kávémérés mellett.

Kérem a „Verseny” címre figyelni.

Eső- és napernyő nagyon olcsón minden kivitelben.

Városháza és vármegye.

Városi rendkívüli közgyűlés. Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága, mint értesülünk, a jövő héten és pedig valószínűleg 16-án, csütörtökön rendkívüli közgyűlést tart, melyen a város általános szabályozásának tervét s az építkezési szabályrendeletet, esetleg a még sürgőssé váló ügyeket intézi el.

Alispáni jelentés 1906-ról. Kovács Gyula alispánnak a vármegye múlt évi állapotáról szóló jelentése, egy hét ives füzetet kitevő terjedelmes munkát, tegnap került ki a nyomdából. A jelentés részleteire még visszatérünk.

Számonkérés a megyén. A vármegye számonkérőszéke, Wessprémy Zoltán főispán elnökle mellett tegnap ülést tartott, melyen a megye összes hivatalainak a legutóbbi négy hónapi ügykezelését vizsgálta felül. A számonkérőszék mindenütt példás rendet talált.

Hajdumegye állandó választmánya szombaton, e hó 11-én délelőtt 9 órakor, Wessprémy Zoltán főispán elnökle mellett ülést tart, melyen a tavaszi közgyűlés tárgyszorozatának előkészítését folytatja.

Thaly Kálmán jubileuma.

Az ünnepség részletei.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) A Thaly Kálmán dr. negyedszázados képviselői jubileumát előkészítő bizottság tegnap délután öt órakor, Oláh Károly elnökle mellett ülést tartott, melyen az ünnep újabb részleteit állapította meg.

Oláh Károly az ülés elején bejelentette, hogy Dicsőfi József lelkész, törvényhatósági bizottsági tag gyöngékedése és nagy elfoglaltsága miatt nem vállalkozott arra, hogy a közgyűlésen ő mondjon köszöntő beszédet Thalyhoz. E tiszt betöltésére dr. Nagy Zsigmond főiskolai tanárt kérte fel, ki készséggel elvállalta a kitüntető megbízatását.

Tervbe vette a bizottság azt is, hogy Letzter József fényképésszel lefényképezeti közgyűlés után a törvényhatósági bizottság tagjait, élükön Thalyval, nemkülönben a bandérium tagjait. E terv fölött azonban később határoznak.

Ugyancsak később döntenek végleg a fölött, hogy a főiskolai Magyar Irodalmi Társulat, mely diszelnökévé óhajtja megválasztani Thalyt, mikor nyujthassa át az erről szóló oklevelet. Az ifjuság diszkozgyűlést óhajtana tartani s azon adni át a diplomát Thalynek. E tárgyban kérdést fognak intézni magához Thaly Kálmánhoz.

A törvényhatósági bizottság tagjait felkéri, hogy a közgyűlésen lehetőleg diszmagyarban, vagy fekete ruhában jelenjenek meg.

A 4 koronás bankett étlapját Németh András vendéglős már összeállította s beterjesztette a bizottsághoz. A lakomát 300—350 terítéküre tervezik. A diszterem páholyainak jegyei Oláh Károly tanácsnoknál jegyezhetők elő.

A nőegylet nagyerdei népünne-

pélyén Koncz Ákos tb. tanácsnok, a nőegylet titkára fogja üdvözölni Thalyt.

A debreceni dalegyletek közül a Debreceni Dalegylet, a Kereskedő Ifjak Dalköre s az Egyetértés Dalkör fognak egy három-négy számból álló szenerádot adni vasárnap este, a Thaly tiszteletére. E szenerádnak programját már meg is állapították.

A függetlenségi és 48-as párt hétfőn fogja ünnepelni Thalyt, valószínűleg a pártkörben. Hogy mikor, az a Thaly Kálmán elhatározásától függ. Oláh tanácsnok ma az egész ünnepi programot felküldi Thalynek, aki aztán megteszi esetleges észrevételeit az egyes számokra vagy azoknak időpontjára nézve.

Végül elhatározták, hogy a banketthez a zenét Rácz Károly zenekara utján szolgáltatják.

Az ünnepség nem lesz országos jellegű. Thaly Kálmánnak magának is az az óhajta, hogy ez az ünnepség „debreceni” legyen, másfelől pedig Debrecen csak Thalyt akarja ünnepelni.

Az első ülésen megállapított műsor egyébként változatlan marad. A banketten a hivatalos szónokok Kovács József polgármester, Márton Imre pártelnök és Sinka Sándor tanár, az I. kerület választóinak képviselője lesznek.

A diszbandériumot, mely Thalyt a vasutól Péterfia-utcai (Bekényház) szállásáig kíséreni fogja, Medgyaszay Miklós vezetése mellett, a következők fogják alkotni: Geréby Pál, Kardos Gyula, Bánay Péter, Bánay István, ifjabb Wessprémy Zoltán, Jóna Kálmán, Kertész János, Pásztor János, Koszorus Kálmán és ifj. Vecsey Zoltán.

Az előkészítő bizottság több ülést nem tart. A folyó ügyek természetével bíró további intézkedéseket Oláh tanácsnok teszi meg.

Vályi Nagy Gusztáv temetése.

A tragédia utolsó aktusa.

Mozgalom siremlékért.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután helyezték örök nyugalomra a tragikus véget ért poétát, Vályi Nagy Gusztáv közigazgatási gyakornokot. A városszerte megnyilvánuló részvét, a temetés megindító és impozáns méretei mutatták, hogy mi volt ez a fiatal költő Debrecen társadalmi életében. A város társadalmának minden rétege tömegesen volt képviselve a temetésen, melynek részleteiről tudósítónk a következőket jelenti.

A halottas házban.

Már három óra előtt nagy néptömeg lepte el a közközház halottas házában környékét. Bent a rideg terem illatos volt a nagyszámú koszoruk virágaitól. A koporsóba éppen egy költőnek, írónak néven Vándor Ivánnak, lapunk tárcáirójának violából és sárgarózsából készült gyönyörű koszoruját helyezték el. A korán letört fiatal poéta így egy rokon lélek szeretetének és részvételének virágillata között alussza örök álmát.

Fél három órakor már a fehér koporsó

mellett zokogtak megindítóan, szivetrázóan a halott szeretettei. A szerencsétlen költő szüleinek és testvéreinek arcán mély barázdákat szántott a fájdalom.

Gyors egymásutánban érkeztek aztán a hivatalok képviselői. Ott volt több városi és megyei szerepvivő egyéniség élén Wessprémy Zoltán főispán, továbbá Csóka Samu tanácsnok, Vecsey Imre főjegyző. Az összes rendőrségi tisztviselők és biztosok is megjelentek. A rendet diszruhás hajdulegények tartották fenn. A főiskola ifjusága szintén megjelent zászlója alatt.

Több ezer főre ment a tömeg száma mikor a főiskolai kántus előadta alkalmi énekét, mely a gyászszertartást vezette be. Az általános mély megindulást keltő gyászénekek után a koporsót a temetkezési intézet díszhintójára helyezve, megindult a menet a Péterfia-utca a nagytemplomig.

Az utolsó út.

A gyászmenetet harminc diszruhás rendőr nyitotta meg. Azután ment a főiskola ifjusága zászlója alatt, majd a főiskolai kántus, mely az egész uton gyászénekeket adott elő. A koszorúkkal borított kocsik után a gyászhintó következett, melyet egész uton a halott édesapja, Frigyes, főhadnagy testvére követett. Megható látványt nyujtott, hogy a poéta legkisebb testvére az alig 10 éves Béla szintén mindvégig a koporsó után haladt, dacára annak, hogy a nagy fájdalomtól és a hőségtől majdnem elalélt. Azután a poéta személyes jóbarátainak, költőtársainak és tisztelőinek hosszú sora következett. Ott volt a menetben a végzetes szerencsétlenség okozójának Bay Kálmánnak két testvére is Bay Ádám albíró és Bay András. Ezután a kocsik haladtak, amelyekből gyakran tört elő a gyászoló család nő tagjainak szivettépő zokogása.

A nagytemplomban.

Mire a gyász menet a Nagytemplom elé, azt már színültig megtöltötte az előkelő díszes közönség. A menetben résztvevők csak nagy erőfeszítéssel tudtak bejutni a falak közzé. A templom előcsarnokában helyezték el a koporsót, mire a fölségesen bugó orgona hangjai mellett a kántus adott elő gyászéneket. Azután K. Tóth Kálmán a költő pap lépett a szószékre. A költői szárnyalású ima után, fölségesen szép, magas röptű gyászbeszédet mondott, olyat, amely csak rokonlelkében fogamzhatik meg. A gyönyörű gyászbeszéd szó moru vonatkozásban volt a megindító tragédia részleteivel és ezalatt egy szem sem maradt szárazon. Kemény, az élet viharában megedzett lelkű férfiak sirtak, asszonyok, leányok zokogtak, hallván ott fenn a szószéken a költő, a pap ajkairól azokat a megdöbbentően fönséges igéket, amelyeket egy fehér koporsó fölött hangzottak el. — A gyászbeszédet követő ima után visszahelyezték a koporsót a gyászhintóra és visszaindult a Péterfia-utca a péterfiai temető felé. Semmisen jellemzi jobban az emberek részvétét és kegyeletét, mint az, hogy az óriási hőség és az elviselhetetlen porfelhő dacára is ezren és ezren vették körül a gyászkocsit.

A temetőben.

Kint a Péterfia-utcai temetőben a tragikus véget ért poéta nemrég elhalt testvéreinek sírdombja mellett várta üres, tátongó, borzadályos nyitott sír a koporsót. Itt is már előzőleg óriási néptömeg lepte el a sírhelyet, úgy, hogy a rendőrök és hajdúk csak nagy nehezen tudtak helyet szorítani a szoros embertömegek között a gyászoló családnak. A sírnál újólag kitört a halott szereteteinek szivéből a zokogás, melyet a mélyen megrendült embertömegek felett százszorososan adtak vissza a temető lombosodó fái.

A nyitott sírnál egy nagy poéta, Szávay Gyula bucsuztatta a korán, a vakvéletlen folytán elhunyt költő társát. Ritmikus prózában beszélt Szávay. Valami lehetőszerű, busongó finomság volt hangjában, mely megszállta a szíveket és röpitette a lelkeket azokba a régiókba, ahol a költészet honol, ahol örök tavasz van és ahol most sirtják Vályi Nagy Gusztávot.

A bucsuztató.

A kötött formájú bucsuztató, melyet a debreceni poéta társak és a Csokonai-kör nevében mondott el Szávay a következő:

Poétát temetünk — hegedüt tüzelünk, eltörött hegedüt. Aprózzuk a fáját, képzelődve lessük, kutatjuk, keressük a megsemmisülés lila lángjaiban, parázsseregegésben, hamuzzenésben, a kékráju füstben, szívet felderítő, szívet szomorító egykori nótáját. Elszakadt hurjait nézzük, nézegetjük; a képzeltünkben összeszövögetjük; átfektetjük rajta vonónak a lelkünk s mint a magzatjával bibliai Ráchel, gügyögést mímelve, mosolygást színelve, a lágy selyem vonót hozzá-hozzá érve, játszódnak, enyelgünk. De biztató szemünk hasztalanul hívja azt a régi képet, szivrezgető hangot és meleg mosolyt. — Az üvegszemű és viaszkepű halál szívtelenül int ránk, hogy nincs, ami volt: Vályi Nagy Gusztávnak eltört hegedűjén soha, soha többé dal nem születik, annyi reggelt váró Vályi Nagy Gusztávnak soha, soha többé nem reggeledik; a mosolygó ember, a szóvivő ember egy komor világba néma cimborákhoz húzódik közel, míg ide kísérjük, könybe borult szemünk, eltörött hegedüt nézünk, nézegetünk, poétát temetünk...

Tavasszal temetjük. Fakadó rügyek közt, fecske, gólya jöttén, sürgő bogaraknak, párzó madaraknak ezer munkája közt, tavaszi gondja közt, bimbózó fák alatt vetünk neki ágyat, poéták birtokán, a temető telken, puha földből lágyat. Tél, tavasz munkáját elvégezzük együtt, nyitunk és takarunk, az ő nótafáját szépen elültetjük és el is temetjük.

Hulló gyenge szirmok piros baracéfáról, vadkörte ágáról az ágyba szállnak és hosszú álmához puha derékajlat, jó fekvést csinálnak, Vadgalamb bugása, banka kacagása, fülemile ének, esitgő-csattogó millom madárnak összebeszélte dala ad gyönyörűkántust a temetésnek. Belezúrnognak a mézetgyűjtő méhek, a kakukok még csak távolból kiáltják: nem ezt jövendőltek, többet jövendőltek ennek a szegénynek, ennek a mosolygó dalláros legénynek.

A bimbós orgonák busan bólogatnak, könnyeik peregnak, halkán odasugják katicsa bogárnak, fehér napsugárnak, esőkoló szeleknek; poétát temetnek.

Tudod-e, kik vagyunk, akik bucsuztatunk? Tizen tíz országból, tíz más-más mesterség robotosai, kiknek mindönknek van élete és álma; élete mellőkes: az álma világa, az a boldogsága. Poéták családja, te vérrokonságod, az jött rendezkedni fejfád közelébe, a Csokonai népe, emberei amaz azrák szomszédjának, különös szerzetnek, akik álmodoznak, akik énekelnek.

Te borod kiittad, s hirtelen távoztál; sok jeles dologban, mely a szivedhez nőtt, nem határozta; mint a kezes galamb szedett, szedegtetted asztról a magot, veres véletlenség fekete karvaly mikor reád csapott. Ezt mondták, azt mondták, sokat mondogatnak, míg az ember él; de nem volt igazuk, neked volt igazad jó Vályi Nagy Gusztáv, aki ösztönöddel sorsot érzel. Tele volt a szived, tele volt a lelked, nappal lett az éjből ha hozzád ölelted, s jól tetted, hogy tetted: van most elég részed nyugalomban, éjben, derenghet a hajnal, tust harsanhat a dal: bezzeg nem vagy ébren. Az a sok ifjuság, életkedv, melegség, hogy eltűnt egyszerre, pillanat alatt, hogy nyitva találta hét milliméteres kiesi kis csatornán az egérutat.

Te mást nem tehetél, minthogy idejöttél és ezt a kis telket lefoglaltad magadnak, mi mást nem tehetünk, szintén idejöttünk, hogy itt rendezkedjünk, téged megnyugtassunk és tanácsot tartsunk szelőlvel-felhővel, virággal-madárral, kik mind szót-fogadnak.

Magaddal vittél egy nehéz érzést, tudjuk. Lelked gyermekeit, gyönyörű verseid úgy szeretted volna, ha még életedben könyvbe öltözködve megszülettek volna. Eljöttünk tehozzád szótlán testvérünk, kis magzatjaidnak tud meg, hogy mi leszünk keresztapjai, világba vezetjük, ultra egyengetjük egytől-egyik őket s ami dicsőséget szerz gyögyögésük: ide a fejedhez egy követ állítunk és gránit szivedbe szépen belevésük. És most jóéjszakát, elesendesült barát,

álmodj szépeket! A fejed aljához bucsunak, zálognak két hantot vetek. Vetem ezt az egyet énekestársaid könyvével puhítva a szíved fölé és ezt a másikat Vitéz Mihály köre az, ő nagy nevében szintugy rendelete jó éjszakát.

Azután Miszti Mihály főiskolai szénior bucsuztatta el a halottat a főiskolai ifjuság nevében, fogadván, hogy közöttük mindenkoron élni fog az ő emléke.

A főiskolai kántus énekei után behantolták a sirt. Aki csak tehette, dobott egy hantot a sirba. Gyöngéd női kezek pedig egy-egy virágszálat vetettek a szerelem lantosának sirjába, hogy ott is megtalálja, ami őt illette.

A koszorúk.

Egészen beborították a koszorúk a sírdombot, melyből egy talpalatnyi föld sem látszott ki. Csupa virág, csupa zöld levél.

A nagyszámú díszes koszorúk szalagjain a következő felirások voltak olvashatók:

Felejthetetlen jó gyermekünknek és tesvérünknek — Szüleid és testvéreid.

Vályi Nagy Gusztávnak — Debrecen város tisztikara.

Felejthetetlen kartársunknak — A rendőrség tisztikara.

Vályi Nagy Gusztávnak, a kettőtört sudárnak — a Csokonai-kör.

Jó Gusztinak — a Kiss család.

Gusztinak — a Szotyori család.

A költőnek — Debreceni felső kereskedelmi iskola ifjusága.

Szeretett Gusztinak — özv. Simonffy Béláné.

Isten veled — Kálmán. (Bay Kálmán.)

Szeretett Gusztinak — özvegy Bay Ferenéné.

Debrecen jogakadémia ifjusága — Vályi Nagy Gusztávnak.

Régi igaz barátunknak Bay András és Horog Pali.

Régi igaz barátjának — Szabó Guszt.

Isten veled jó cimborák — Bandi, Frici.

Dani, Kálmán, Sanyi, (iskolatársaik).

Felejthetetlen jó ismerősünknek — Benyáts család.

A költőnek — Kereskedelmi akadémia.

Keresztanyád (özv. Zagyva Lajosné).

Siremléket a költőnek.

Hogy a tragikus véget ért költő emléke az utókor számára is fennmaradjon városunkban már is egy nagy arányú mozgalom indult meg egy díszes siremlék felállítására iránt. Erre s célra már ma ismeretlen helyről 10 korona érkezett szerkesztőségünkbe. További adományokat e célra elfogadunk és hírlapilag nyugtázzunk,

Két elmaradt virágszál.

Zivuska Andor és Király Péter küld hozzánk utólag az alábbi emlékkereseket, elmaradt virágszálaikat a debreceni poéták tegnap bemutatott koszorújának.

Elpattant a hur... véget ért a dal...

Le-némült az ajk, a dalos, fiatal;

A dal honába' tompa esőnd az úr;

A meleg szívre — hideg hant borult!

Elpattant a hur... véget ért a dal:

Ezer színes álmot fakó hant takar...

De im!... De im!

A szürke hant felett,

— Mintha varázs érte volna meg, —

Selymes ajkú, lágy virág fejek

A dúrva rögre felözönlének.....

..... Mi a szívből dal-talan maradt:

A költő sirján virággá fakadt!

Zivuska Andor.

Költői volt a szíve, lelke, —

Hódit, büvöl, kit hol talál;

Sötét kezét hogy ráemelte:

Költő s bohém lett a — Halál.

...Ne hagyja könyezetlen senki

Ezt a lánglelkű, jó fiut,

Megérdemli, hej megérdemli

A könnyet és a koszorút.

Baráti kéztől vett halálnál

Van-e — kinzőbb, gyötrelmesebb...?

Van egy, — mely sok esetben ránk vár:

Baráti kéz — ütötte seb.

Vérző ütés baráti kéztől
Jótettek jutalma gyanánt,
— Kinek ilyen jut osztályrészül:
Százszor átérzi a halált.

Király Péter.

Vályi Nagy Gusztáv hatyudala.

Szegény Vályi Nagy Gusztáv a múlt héten írta meg hatyudalát, amely csakugyan a legszebbek egyike mindazon költemények között, melyeket a jeles poéta írt. Egy prólógus ez, a róm. kath. főgimnázium zászlószentelési ünnepélyére írta a megboldogult. A szomorú nevezetességre jutott költeményt Szücs Margit kisasszony fogja elszavalni, a csütörtökön délelőtt tartandó ünnepélyen.

A kereskedő-ifjak kegyelete.

A kereskedő-ifjak dalegyletének választmánya tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy a kegyelet adóját szintén lerója a tragikus elhalt ifju költő sirjánál, ahol folyó hó 12-én, délelőtt 11 órakor a dalegylet megjelen és gyászadalokat ad elő, a dalegylet elnöke pedig emlékbeszédet tart.

A magyar ipar pártolása.**A debreceni védőegylet ülése.**

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) A magyar Védő-egyesület debreceni fiókjának választmánya Weszprémy Zoltánné urasszony és Sesztina Jenő elnöklete alatt ülést tartott, amelyen résztvettek: Sesztina Jenőné, Székely Ferencné, Havas Kálmánné, Handtel Vilmos, dr. Händel Vilmos választmányi tagok, Gaszner Géza főtitkár, dr. Tervej Tamás, dr. Csath Sándor, dr. Vajda József és dr. Ujfalusi Géza titkárok.

A választmány a magyar iparcikkek terjesztése tekintetében fontos és életrevaló határozatokat hozott. Többek közt elhatározta azt is, hogy a nőegylet pünkösdi ünnepélyén a magyar ipar termékeiből kiállítás rendez és az ezen kiállításon való részvételre Debrecen iparosait és kereskedőit felkéri.

Megújította a választmány azon előbbi határozatát, hogy a kereskedőket és iparosokat felkéri, hogy az üzletükben illetve ipartelepeiken levő magyar árukról készítsenek kimutatást, hogy ezáltal a közönségnek alkalom nyíljon a magyar iparcikkek beszerzési helyének megismerésére.

Érdeklükben áll tehát az iparos és kereskedő uraknak, hogy ezen kimutatásaikat mielőbb eljuttassák a magyar védő-egyesület elnökségéhez.

Lawn-Tennis CZIPŐK

nagy választékban

Michelstädter Utóda

Mandel Lipótnál.

386

Ifjusági zászlószentelés.

A mai fogadtatás.

Lámpionos menet.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) A dereceni kegyesrendi róm. kath. főgimnázium ifjúságának zászlószentelési ünnepélye a mai napon ünnepélyes fogadtatással veszi kezdetét.

Este hat óraker vonul ki az állomáshoz a főgimnázium ifjúsága, ahol a zászlóanyát gróf Hardegné gróf Erdődy Ilonát ünnepélyesen fogadják. Mialatt a vonat berobog, a zene játszik, majd dr. Jászai Rezső rendezőbizottsági elnök üdvözi a zászlóanyát. Gróf Erdődy Ilona válasza után az ifjusági énekar énekel, utána pedig bevezetik a zászlóanyát az első osztályú váróterembe, ahol a koszorus leányok nevében virágpódiumról Uhlarik Margit urleány fogja üdvözölni.

Az üdvözlés után a zászlóanyát kocsi hosszú sorával kísérik be a Bika szállodáig. Este nyolc óraker, tehát kevéssel a fogadtatás után toronyzene lesz, amikor is a róm. kath. templom tornyában a zenekar a Himnusz-t játsza el.

A toronyzene után lámpionos menet vonul a Szent Anna-utcai főgimnáziumtól a Bika szállodáig, ahol magnézium fáklyák gyúlnak ki és szerenád lesz. Előbb a zenekar játszik, utána a gimnáziumi énekar énekel, majd Frank László, a főgimnáziumi ifjuság nevében üdvözi a zászlóanyát. Ujra a dalárda énekel s a zenekar száma után ismerkedő-estély lesz a Bika-szálloda disztermében, ahol a honvédszenekar hangversenyt ad. A rendezőség minden érdeklődőt szívesen lát s belépő-díj nincs.

Ez a mai nap programja. Holnap reggel ébresztőt játszik a zenekar és kilenc óraker veszi kezdetét a diszmenet felvonulása a megyeházától a főtéren, Kossuth- és Batthyány-utcaig a templomig.

Mindazok, akik az ünnepély iránt érdeklődnek, esetleg tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak bizalommal a rendezőbizottsági irodához, vagy Mihalovits Jenő gyógyszerész urhoz, ahol a kívánt felvilágosításokat, meghívókat, vagy a különféle jegyeket megkaphatják.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok ... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

Gyilkosság a pusztán.

Leütötte társát.

Gyilkos béres legény.

május 8.

(Saját tudósítónktól.) Véres esemény történt tegnap a várostól nem messze fekvő nagyháti pusztán. Egy alig 17 éves béres

legény ütötte le nyilvánvalóan bosszúból szintén egészen fiatal társát. Az esemény részletei eddig még ugyancsak homályban vannak és hogy mi volt a gyilkosság oka, azt a nagy erélyvel megindított vizsgálat és nyomozás lesz hivatva kideríteni. Valószínű, hogy ez a gyilkosság is paraszt tragédiának abból a fajtájából valók, melyek a szerelem körül fonódnak és keletkeznek.

Németh Mátyás 17 éves és Deák Sándor 19 éves béres legény a nagyháti pusztán szolgáltak. Igen jó barátok voltak, egymás mellett nőttek fel. Barátságuk azonban az utóbbi időben nyílt ellenségeskedésre fajult.

A tanyai népek eddigi, a nyomozó csendőrség előtt tett vallomásából az tűnik ki, hogy a két legény egyforma hévvel szeretett egy leányt, aki azonban határozottan Deák Sándort tüntette ki kegyeivel. Emiatt, különben békés természetű legények sokszor összekaptak. Egy ilyen heves veszekedést rögtönöztek tegnap reggel is. Ennek azonban már véres következménye lett, amennyiben egyikük holtan maradt a porlekedés színhelyén.

A veszekedés hevében ugyanis Németh Mátyás felkapott egy vasvillát és mielőtt társa, Deák Sándor védekezni tudott volna, fejbe sújtotta oly erővel, hogy Deák nyomban meghalt.

A véres tett után Németh Mátyás rémülten menekült, de az értesített ottani csendőrség elfogta.

Az esetet bejelentették a debreceni ügyészségnek, mely nyomban elrendelte a vizsgálatot és a hulla felboncolását.

Petneházy vizsgálóbírósegéd mai nap folyamán dr. Láng törvényszéki orvosszákhelyével kiszálltak a helyszínre a vizsgálat és boncolás foganatosítása végett.

Tíz éves tolvaj.

Az állomáson fogták el.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap reggel a debreceni állomásra Nyíregyháza felől érkező vonatról 9—10 évesnek látszó jól öltözött fiúgyermek szállt le. A fiúcska nem tudván magát kellőképpen tájékozni, félénken tekintett körül, mikor pedig az egyik ott posztoló rendőr egész véletlenül mellette haladt el — annyira megrémült, hogy nyomban futásnak eredt.

A különös viselkedés feltűnt Botos titkos rendőrnek is és figyelemmel kísérte a fiút, ki az állomás épületének megkerülésével akart a városba jutni. Itt azonban Botos utját állta és faggatni kezdte, hogy mi járta van és mi keresni valója van teljesen egyedül Debrecenbe.

A gyermek erre irtózatos zavarába sirni kezdett, de kilitét semmiféleképp nem akarta elárulni. Ilyen körülmények között bekísérték a rendőrségi központra.

Eppen ekkor érkezett oda a kisvárdai rendőrség távirata, mely azt tartalmazza, hogy Samu Károly ottani kereskedőnek tíz éves fia atyja pénztárából pénzt lopva el, megszökött és valószínűleg Debrecenbe vette útját.

Ezt a táviratot elébe tárták az ugyancsak megjéjdt fiatal deliquensnek, ki erre beismerte, sűrű könyhullatások között, hogy ő a kis szökevény. De hogy mi indította a bűnös utra, azt most sem akarta bevallani.

A 10 éves Samu Károlyt szüleihez fogják eltoloncolni.

— **Királyi kitüntetés.** A király, személye körüli minisztere előterjesztésére Udvarny Ferenc debreceni mozdonyvezetőnek, buzgó szolgálatai elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as part végrehajtóbizottsága** e hó 13-án, hétfőn délelőtt az Angol királynő szálloda fehértermében értekezletet tart, melyen a másnapi közgyűlés egyes ügyeivel foglalkozik.

— **Az egyházkerület bizottságaiból.** A főiskolai igazgató tanács, valamint több egyházkerületi albizottság tegnap folyamán

ülést tartott. Ezen utóbbi ülésen az egyházkerületi közgyűlés előkerülő tárgyakat kószították elő.

— **Utóállítások.** Hétfőn és kedden utóállítás volt a Pavillon-laktanyában. Az előállott 241 hadköteles közül nyolevannegy vált be. E hó 11-én újból utóállítás lesz, fél kilen órai kezdettel.

— **A zászlószentelés képei.** A főgimnázium ifjusági zászlószentelés rendező bizottsága az előreláthatóan rendkívül impozánsnak ígérkező zászlószentelési ünnepélyt az utókor számára is képekben megörökíteni kívánván, Letzter József elsőrendű fényképészt bizta, meg, hogy az ünnepély minden egyes mozzanatáról pillanatfelvételeket készítsen. Az ünnepélyt megelőzőleg a gyülekezés helyen (vármegyeház udvara) egy külön e célra épülő órási tribünön ugyancsak Letzter József által készül az a nagy csoport kép, amelyen a zászlóanya, védnők és védnőkök koszorus leányok és vőfélyek lesznek együttesen megörökítve. A rendező bizottság azokra a helyekre, ahol az ünnepségek lefolynak, másoknak fényképezés céljából engedélyt nem ad, megkímélni óhajtván a résztvevőket és közönséget, hogy tudtán kívül, fotografáltassék minden sarokból.

— **Az ipartestületek emlékirata.** Az ipartestületek országos szövetsége most tartott ülésén elhatározta, hogy a betegsegélyző pénztárak ügyében felterjesztést intéz a kormányhoz. Ez emlékirat kidolgozására háromtagú bizottságot küldtek ki, melyeknek tagja lett Tóth Kálmán dr., a debreceni testület érdemes jegyzője is.

— **A sajtóankét és Szávay Gyula.** Az igazságügyminisztériumban tegnap tartott sajtóankétén kiváló szerep várt volna Szávay Gyulára, a V. H. O. Sz. elnökére, ki a tanácskozáson tevékeny részt is akart venni. A Vályi Nagy Gusztáv halálesete, minden debreceni íróember közös gyásza azonban itthon tartotta Szávayt, aki táviratilag jelentette be, hogy az ankétén nem jelenhetik meg.

— **Fizetése képtelenség.** A hitelezők bécsi védőegyesülete jelenti, hogy Stein László debreceni kézműváru kereskedő fizetése képtelen.

— **Tisztelgő látogatások.** Czító Károly alezredes, a debreceni 2-ik honvédszázad új parancsnoka tegnap tisztelgő látogatásokat tett a főispánnal, polgármesternél s a tanács több tagjánál.

— **Megfulladt gyermek.** Tegnap számunkban jelentettük, hogy Fazekas Károly 4 hónapos fiú gyermeke gyanus körülmények között meghalt. Tegnap folytatták le a boncolást, Láng, törvényszéki és Hutiray kórházi orvosok és Petneházy, vizsgálóbírósegéd jelenlétében. A boncolás megállapította, hogy a gyermek halála fulladás következtében állott be. Az ennek alapján megindított vizsgálat már is kiderítette, hogy a gyermek fulladását az okozta, hogy a mult éjjel alvás közben párnáskáját magára rántotta. A fulladás így következett be. — A szülők ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt folytatják a vizsgálatot.

— **Eltűnt kis leány.** Ilyés Eszter 13 éves leánya szüleinek Homokkert 223. szám alatti lakásáról eltűnt. A leánya tegnapelőtt távozott még hazulról és azóta nem tért vissza. Aggódo szüleinek feljelentésére a rendőrség körözi.

— **Francia léghajó a Hortobágyon.** A Hortobágyról végtelenül érdekes hír érkezett tegnap a város házára. Nem egyébről van szó, mint arról, hogy a sivatagba, a kulturátlanság ösötthonába a kulturának egyik legmodernebb hírvivője, egy léghajó tévedt be. Markovics mérnök vette észre a hatalmas alkotmányt, amint méltóságos lassúsággal ereszkedett alá a Zám fü-

MALÁSZ NÁNDOR

ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-
árak, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-
órákban. Debreczen Piac-u. 24. sz. Fehérló-szálloda épület.

tengerébe. A lovászok nyomban lefülelték a rengeteg járművet s pályvakkal kötötték ki, hogy el ne repüljön valahogy. A hirhozó szerint a léghajón, melyben különben élő lény nem volt, francia felírás van. A hir részletei ma még ismeretlenek; holnapra hivatalos jelentés is érkezik s ennek alapján mi is részletesebb tudósítást adunk.

— **Magyar név.** Herzfeld (Herzfelder) Gerson (Géza) debreceni lakos és kiskoru Jenő, Endre, Lajos és Juliska nevű gyermekei, nevüket belügyminiszeri engedéllyel Horvát-ra magyarosították.

— **Rendőri hírek.** Ifj. Emerich Arnoldné tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel zárt ládjából 50 korona értékű ruhaneműjét ellopták. Rendőrség nyomoz. — Számadó József Virág-utca 8. szám alatti eszmadamestertől, egy nála tartózkodó legény, akinek szivességből adott az elmúlt éjszakára helyet, egy pár eszmat elloptott. Az eljárást a rendőrségnél tett feljelentése alapján megindították.

— **Ha olcsón akar vásárolni** férfi kalapot, nyakkendőt, inget, saját érdekében látogassa meg a Nyakkendő király uri divat üzletét. Cégvezető Rózsa Lajos.

LEGSZEBB PANAMA ÉS SZALMAKALAPOK FEKETENÉL.

VILÁGHIRŰ BORSALINO KALAPOK FEKETENÉL.

NYAKKENDŐK FEKETENÉL.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENÉL.

LEGJOBB SZABÁSÚ INGEK FEKETENÉL.

UTI BÖRÖNDÖK NAGY VÁLASZTÉKBAN FEKETENÉL.

x *Békés Lajos Debrecen.* — *Ajánlja kitűnő minőségű és tökéletes szabásu angol női blouse és férfi ing készítményeit.*

x *Tennisz labdák, rakettek, teljes tennis felszerelések, hinta-ágyak, kerti tornaszerek Mentze Henrik áruházában legolcsóbban. Kossuth-utca 4. szám.*

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

utólérhetetlen gyógyszer gyomor és bélmegbetegedéseknél

x *Női napernyők „Entusias”, valamint női övek eredeti francia modellekben kaphatók Békés Lajos divatár üzletében Debrecen.*

x *Gyönyörű szép virágvázák, kézi tükrök és fényképkeretek érkeztek Mentze újdonságáruházába, Kossuth-utca 4. szám.*

Távirat és telefon.

A király ajándéka.

Bécs, május 7. Wekerle Sándor miniszterelnök mai audienciáján a király azon elhatározását közölte a miniszterelnökkel, hogy június hónapot Budapesten fogja tölteni s hogy a koronázási jubileum alkalmából a koronázási Mátyás templomnak egy új, remekműű orgonát fog ajándékozni.

Az igazságügyminiszter amnesztiaja.

Fiume, május 7. Az államügyészség Günther igazságügyminiszter távirati utasítása folytán szabadlábra helyezte Bartoli Károlyt, aki 200.000 korona elikkasztásáért 3 évi börtönrre volt ítélve. Ez amnesztia folytán Bartoli a még hátralevő 1 év 4 hónapi börtöntől szabadult.

A sajtóankét.

Budapest, május 7. A sajtóankétet ma délután Günther igazságügyi miniszter elnöklete alatt folytatták. Az első felszólaló Zsitvay Leo volt, aki kijelenti, hogy a legszükségesebb részét tartja kijavítandónak, mert gyökeresebb reformok keresztülvételére sem a sajtó, sem a jogász-világ nincs előkészülve. Többek felszólalása után Garami Ernő a „Népszava” szerkesztője emelkedett szólásra. Beszédét izgatott hangon mondta el, kijelentve, hogy szerinte Magyarországon nincs sajtószabadság. Elitéli a kaució rendszert is. Günther figyelmeztette Garamit, hogy ne éljen vissza vendégjogával, mérsékelje hangját, mert

ellenesetben megvonja tőle a szót. Garami után még többen szólaltak fel s mivel a felszólalásra jelentkezőknek még egész sora van hátra valószínű, hogy a sajtóankét a jövő hó elejéig is eltart.

A pozsony—bécsi villamos ügye.

Budapest, május 7. A képviselőház közgazdasági bizottságának mai ülésén 8 szavazattal 6 ellenében a pozsony—bécsi villamos vasút ügyének tervezetét — elvetették.

NYILT-TÉR.

Irodaáthelyezés.

Dr. Gábor Jenő

ügyvéd irodáját Piac-utca 28. szám alá helyezte át.

Törvényszék.

§ **Áthelyezés.** As igazságügyminiszter Mihalik János derecskei járásbirósági irnokot a püspökladányi kir. járásbirósághoz helyezte át.

§ **15 korona egy balesetért.** A debreceni gépjávitó-műhelyben ez év január 8-án szerencsétlenség érte Boldizsár János tűzikövacsot. A baleset okozója Polyák Sándor volt, kit ma a törvényszék 15 korona pénzbüntetésre ítelt, mérlegelven a felmerült enyhítő körülményeket.

Házasság.

25 éves özvegy 240.000 korona vagyonnal jellemes urral óhajtt házasságra lépni. Eljegyzés megkívántatik, de nem feltétel. Névtelen levelek nem vétetnek figyelembe. — „Ideal” Berlin 7. 428

SZÖNYEGEK

jutta, spárta, hollandi, kiddemünster, tapesztry, veloux, futó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontáli szőnyegek, díványterítők, — butorszövetek és creppek, vialszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és aszalterítők

szövet- és csipkefüggönyök, stórok

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapítottatt 1842. évben.

WI
Te

Czi

DEBR

Május
hár

nagy

dísz

Minden vas

2 nag

A WI
világhírű m
ezeinek, tá
erőkből áll,
bámulattal
mint Hajdu
mulassa a
előadásokat
megszemlélt

Helyár

Egy páh
Zártszék
Páholyül
Körszék
I. hely
II. hely
Karzat

A cz
soha n
díszes, e
magába

Villa

Paza

Kény

WILLAND Testvérek nagy

Czirkusza

DEBRECZEN (vásártér).

Május 8-án, szerdán este
háromnegyed 8 órakor

nagy megnyitó
díszelőadás.

Minden vasárnap délután 4 órakor és este
háromnegyed 8 órakor

2 nagy díszelőadás.

A WILLAND TESTVÉREKNEK, a világhírű művészpárnak és Budapest kedvenceinek, társulata nagyszabású, elsőrangú erőkből áll, melyről az egész ország osztatlan bámulattal beszél, miért is úgy Debreczen, mint Hajdumegye n. é. közönsége el ne mulassza a csak rövid ideig látható változatos előadásokat mielőbb és mentől gyakrabban megsemlélni.

Helyárak a következők:

Egy páholy 5 szem.	20 K	— f.
Zártszék	3	—
Páholyülés.	4	—
Körszék	2	—
I. hely	1	60
II. hely	1	—
Karzat	—	60

A czirkusz-épület eddig még soha nem látott nagyszabású, díszes, elegáns és 4000 embert magába foglalható épület.

Villamos világítás.

Pazar berendezés.

Kényelmes ülőhelyek.

Hideg buffet.

Izléses és tartós kivitelű
Cim feliratokat,

festményeket, mázolásokat,
szoba-kárpitozásokat, szobafestéseket készít

Zelinger Ede

Debreczen, Darabos-utca 16. sz.

A Suchán-féle

„EDISON“

Villamos Színházban

Batthyány-utca I. sz, alatt

(Simonffy-ház).

*El héten teljesen új műsor! Fel-
tűnést keltő, itt még nem látott
ujdonságok! Külföldi látványos-
ságok!*

Eredeti, szép, tiszta, rezgésnélküli mozgó
képekben láthatók.

Az ujdonságok sorából, melyek
tegnap érkeztek, különösen kieme-
lendők:

Cow-boyok és indiánok harca.
Egy postakocsi kirablása.
Bűn és bűnhődés.
A rongyszédő leánya.
Aranyások.

Muki ur látogatába megy, vagy a szük-
eipő.

Képek a régi Rómáról.
Pali a plakáthordó.
A géphajtó.
Az ellopott gyermek.
Május elsején.
A szenvedélyes biliárdozó.
Felsült gyermekrablók.
Két csavargó ideája.
Fogjátok meg.
A villamos felöltő.
A kis Ferike beteg.
Niagarai képek.
Tobogganing.

Halott keresés az Alpeseben stb., itt
még nem látott igen sok, egészen új neme-
sen szórakoztató és mulattató képek.

*Holnap és mindennap óránként
változatos műsorral lesznek az
előadások d. u. 4-től este 11-ig.*

A délutáni előadások ép oly
szépek és tisztán láthatók,
mint az estiek, amennyiben
a terem teljesen elsötétíthető.

Helyárak: karszék ülés 80 fillér.
I. rendű 60 fillér, II-od rendű
40 fillér. Gyermeknek 14 éves
korig 20 fillér.

Szives látogatást kér:

Suchán Rezső.
tulajdonos.

Donogán és Somossy

céghez Debreczen, Kistemplombazár
megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.
Angol és Francia divatkelmék.
Bluz selymek. Napernyők. Övek.
Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.

Óriási szőnyegraktár

PAVLOVITS KÁROLY

műépítész

irodáját

Hunyadi-utca 2. (I. emelet)
helyezte át.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen
szolgálunk.

Tavaszi kosztüm-szövetek,

Bluz-kelmék, Delinek, Bluz-
selymek óriási választékban
érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen
szolgálunk.

Köszvény!

ellen ezernél több ki-
váló orvos és tanár
ajánlja és rendel
betegének a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

11

Csuz!

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Permetezéshez legkövetesebb és legelősebb az ország szerinte elősmert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a **Veréb István** által Debrecen, I. Szappanos-utca 10. sz. alatt gyártott pót szabadalmazott „S u g á r” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzék ingyen, bérmentve. 418

Kereskedelmit végzett leány irodában kezdő fizetéssel alkalmazást talál. — Cím a kiadóhivatalban.

Modern íróasztalt keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Varró- és tanuló leányok női szabónőhöz felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Kopir-prés megvételre sürgősen keresetnek. Cím a kiadóhivatalban.

5 szobás lakás, külön udvarral, azonnal kiadó. Értekezhetni: Hatvan-utca 42. szám alatt. 405

Ebédlő asztal, jó karban levő, továbbá jó székek azonnal megvételre. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó házak. 1. Széchenyi-utca 50. sz. ház 17,000 forintért; 2. Arany János-utca 59. sz. ház 13,000 forintért részletfizetésre is eladó. 358

Eötvös J. munkái

1—20 diszkötésben, új, 54 forint helyett csak

◀ 40 forint ▶

Harmathy

könyvüzletében 52

Füvészkert-utca 14.

Telefon 374.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olvasón kaphatók.

ELADÓ KERÉKPÁR. „Styria”, alig használt, félverseny, szabadonfutó. Cím a kiadóhivatalban.

Jó karban levő kávépergélő, daráló, vas fűszertáblák és cégtábla olvasón eladó Füvészkert-utca 14. sz. alatt. Telefon 374. 350

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olvasón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,

„Debreceni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

1 nyilas jól gondozott szőlő Sámson mellett a Nyeste-kerben eladó. Értekezhetni Vajda Lajos H.-Sámson. 417

Halápon 28 kat. hold föld eladó. Értekezhetni lehet Szappanos-utca 23. 419

WINKLER VILLANYSZÍNHÁZA

a vásártéren.

Ma, szerdán rendkívül gazdag műsor. Tiszta képek. Minden rezgés nélkül. Teljesen új műsor.

Maga az élet működik a vászonon.

Közkívánatra műsoron kívül:

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazaszállítása Budapestre.

Felvétel a Kerepesi-úton. — Az e menetben résztvevő jelenlevők a legnagyobb felismerhetőségig.

Műsor:

1. Lehetetlen válás.
2. Kerékpártolvaj (igen neveltető).
3. Az új cilinder kalandja.
4. Az ezüstkanál (legújabb felvétel).
5. Akit az új cilinder ékesít.
6. Egy tűzoltó balesete (igen neveltető).
7. Bogarászó tanár (gazdagon színezve).
8. Női vadász (igen humoros).
9. Szív túlhaladja az ést. Természetben, eredeti felvétel, igen megható történet. — 12 részletben.

Figyelem: A mai gazdag műsorról összeállított előadásra bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmét föl hívni.

Naponta érkező újdonságok műsoron kívül lesznek bemutatva.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, hogy összeköttetésben állok a párisi, berlini, londoni és philadelphiai cégekkel azon szempontból, hogy ittlétem ideje alatt Debreczen nemes város műértő és műpártoló közönségének naponta új és változatos műsorokkal tarthassak előadásokat.

Előadások kezdete este 7 órától 11 óráig — óránként.

Helyárak: I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill.

Gépezet és filmek a tulajdonosnál kaphatók.

Villamos áramot saját 20 lóerejű gőzgépem szolgálja.

Jegyek előre válthatók Schwarc ur dohánytőzsdéjében a városházzal szemben.

426

Tisztelettel:

Winkler Lambert.

Remek választék

Jó mosó zefirekből (férfi ingre és női blúzra), kartonokból, batistokból. = Gyönyörű szövet, csipke-, tűl-függönyök és storok. Ágy- és asztalterítők, szőnyegok. Cókusz lábtörők. Divatos harisnyák és zsebkendők. Nyári paplanok, fürdő köpenyek, fürdő lepedők és egyéb tavaszi és nyári czikkek. Férfi-, női- és gyermek kész fehérneműek. 288

✿ **Menyasszonyi kelengyék.** ✿

Kardos Lászlónál,
Debreczen, Kossuth-utca 9. sz.

VÁSZON ÁRU

fehérműek, valamint sifonok és paplanlepedő-vásznak, virágos és csikos csinvatok, damaszt étkező- és aszur kávésterítők, damaszt- és frottir törölközők, törölőkendők, és nankingok, valamint kész női fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Női ruha divatvásznakból mintákat kívánatra készséggel küldünk.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai képfestő voálok, cosmanosi savannak, judish foulárd, Batist, Atlas, Satin. 120 cm. széles sima színes francia batistok, angol zefirek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és bluzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyemben

KÉSZ FEHÉRNEMŰEK

vászon, sifon és batist női ingek, nadrágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyszövetek, selyem, lister és cloth alsó szoknyák, karton, kasmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatszsebkendők

BRASSÓI SZÖVET

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhaszövetek, tennis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló bélésárak, turista ingek

legolcsóbb szabott árban.

◀ **Férfi ruhaszövet.** ▶

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Napernyők!

francia P. D. jegyű fűzők, arczfátyol, divatvők, csipke- és selyemsálók, batiszt- és csipkegallérok, nyakkendők, keztük, gyöngy- és bőr divattáskák, csipke-, szalag-, selymekendők

legolcsóbb szabott árban.

Harisnyák nők, férfiak

gyermek részére állandó nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyegáruháza

DEBRECZEN,

Rózsa-utca 1. szám.

Alapított 1842. évben.

